

Traject B-stroom

Toelichting Commissie Onderwijs
20 februari 2025

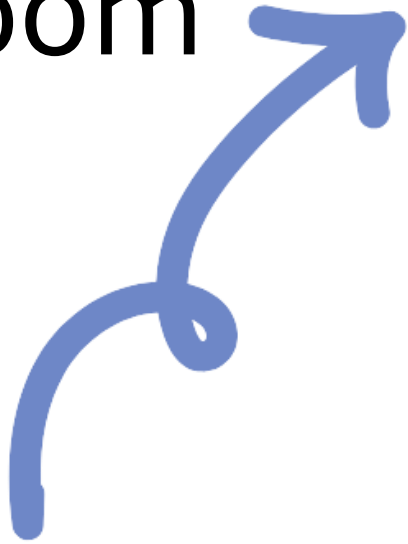
Doel

- Wat leeft er in en over de 1^e graad B-stroom?
- Kloppen de signalen die we opvangen?
- Wat is het effect van de modernisering?

Ontwikkelen van een visie en
beleidssignalen geven over de B-stroom

Traject B-stroom

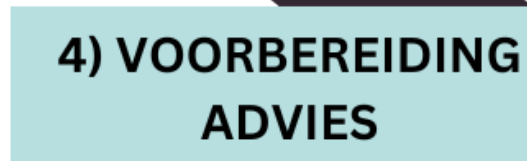
- opstart werkgroep B-stroom (binnen Raad Secundair Onderwijs):
- enkele data B-stroom overlopen
 - opstellen enquête

Enquête voor onderwijsveld: maart 2024

- Focusgroepgesprekken om in te zoomen op enkele resultaten van de enquête:
- ouders (oktober/november 2024)
 - scholieren (maart/april 2024)
 - onderwijsveld: leraren, directies, middenkader (oktober/november 2024)

WG B-stroom bereidt advies voor, met input van de enquête en de focusgroepen

- Bespreken en stemmen advies op Raad Secundair Onderwijs
- Publicatie advies voor de zomervakantie

Enquête

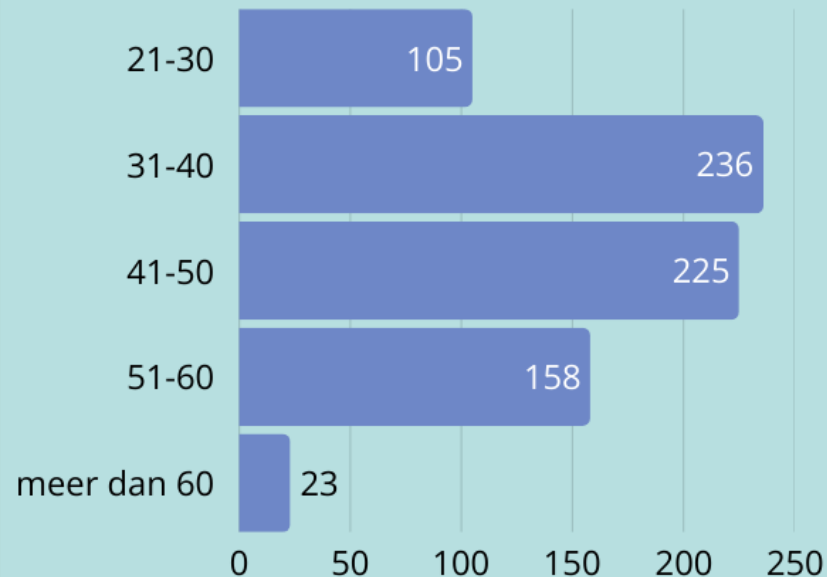
11 maart - 1 april 2024

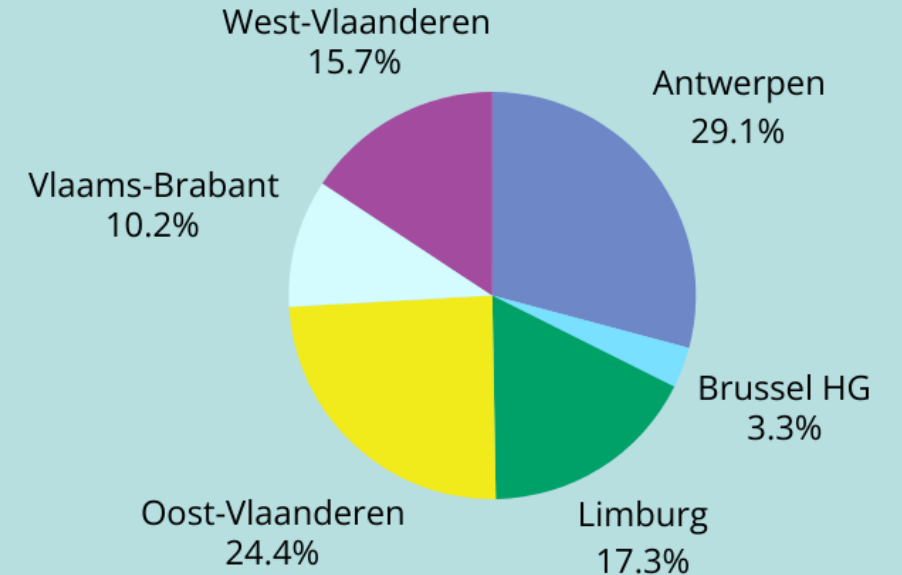
747 deelnemers:

- 90 directies
- 100 beleidsondersteuners
- 557 leraren

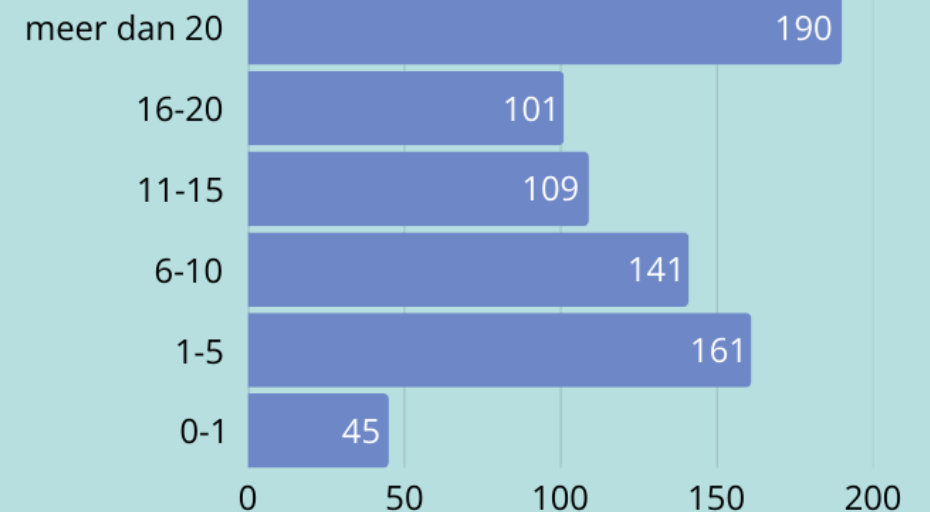
Leeftijd respondenten

Spreiding deelnemers

Aantal jaren ervaring in B-stroom

Focusgroepen

3 scholen, 4 klassen:

- 2 klassen 1B
- 2 klassen 2B

maart-april 2024

3 groepen, 31 deelnemers in totaal

- beleidsondersteuners
- directies
- leraren

okt-nov 2024

- Laagdrempelige bevraging op papier
- Gesprekken aan schoolpoort
- Online en telefonische gesprekken

okt-nov 2024

Resultaten enquête

Vragen voor directies

Doel en motivatie B-stroom

- Voorbereiden op richting in arbeidsmarktfinaliteit

- Past binnen pedagogisch project
- Maatschappelijke verantwoordelijkheid
- Vervolgtraject in bovenbouw

Organisatie B-stroom

meestal 2 klassen
1B en 2B

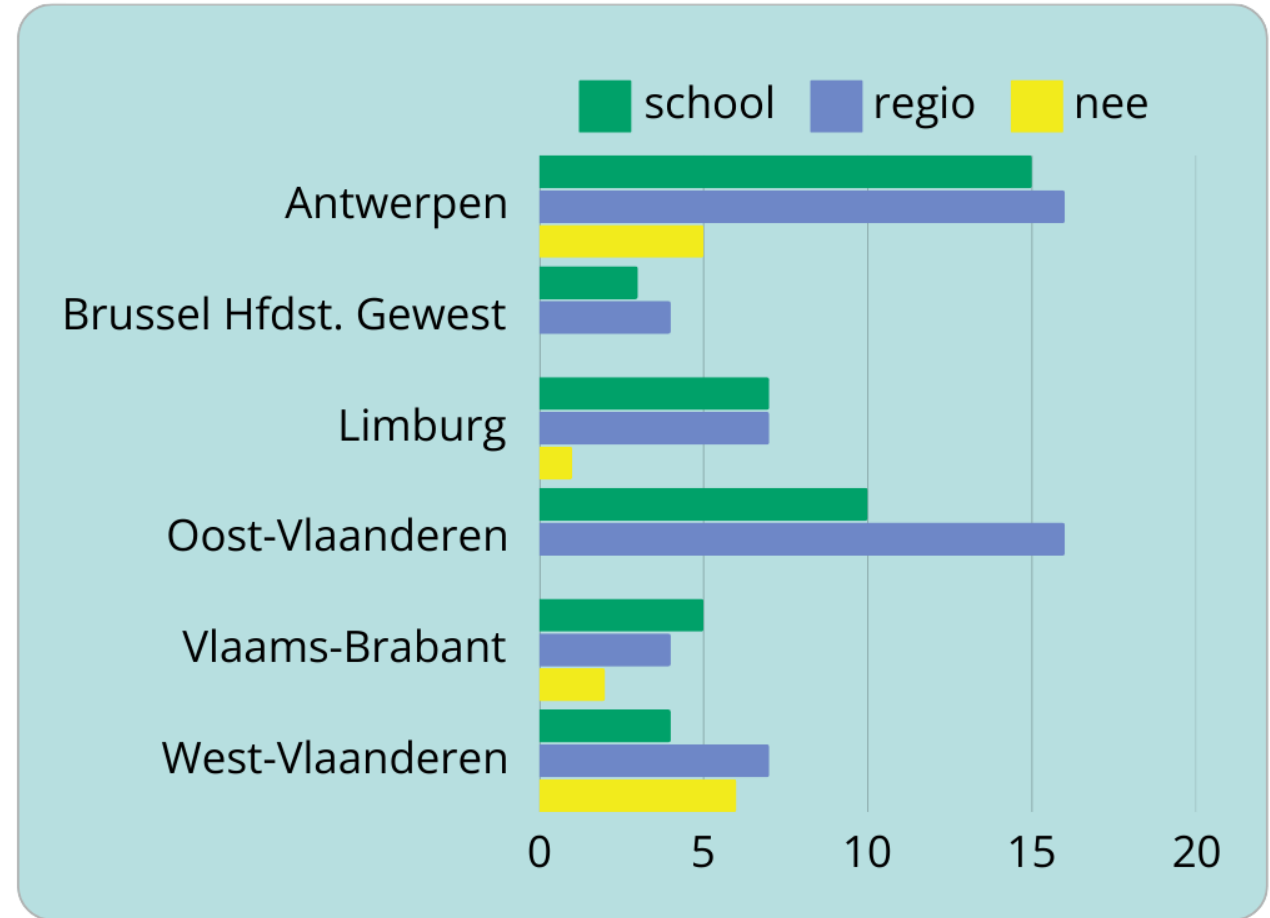
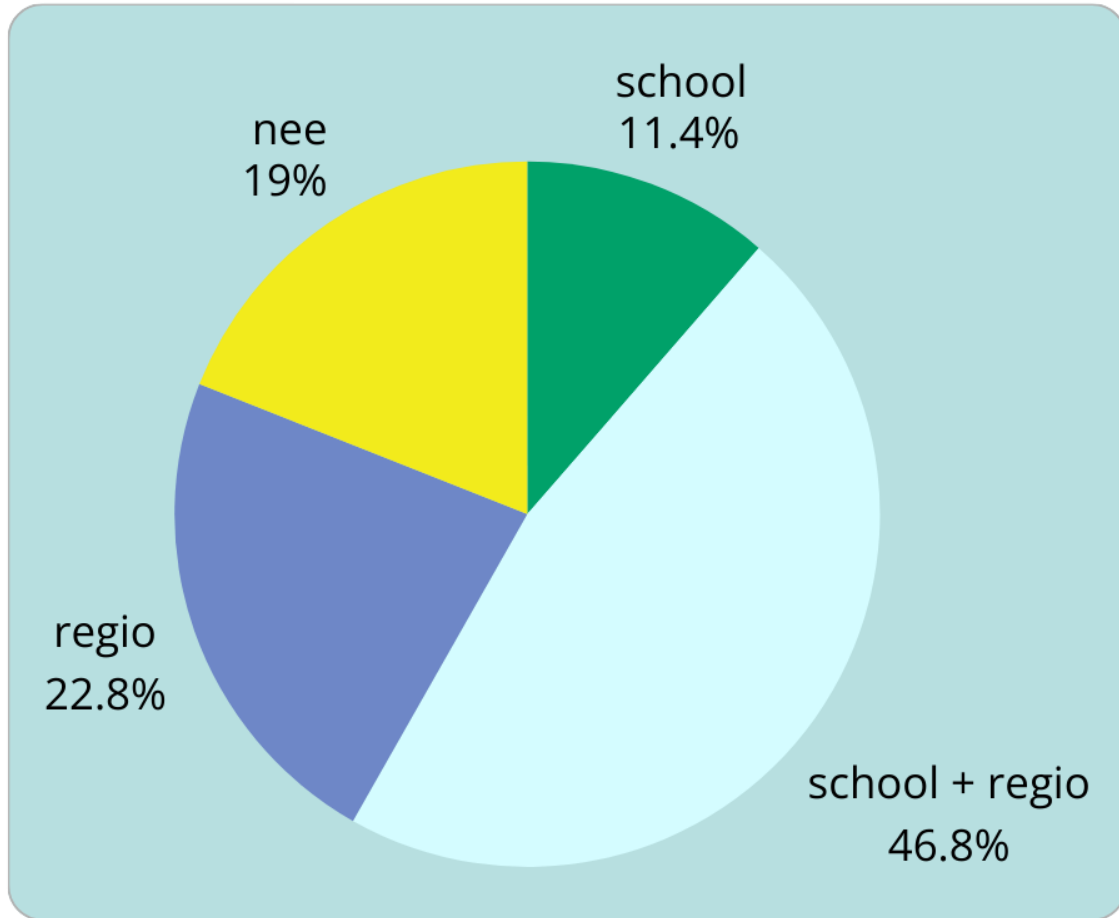
standaard 12 leerlingen
in 1B, in 2B 12-14
leerlingen

Waarom?

- inspelen op de specifieke noden van deze doelgroep
- inspelen op individuele zorgvragen
- klasmanagement

*Liever minder leerlingen, maar niet
betaalbaar*

Capaciteitstekort in 1B?

Getuigenissen scholieren

Ik stond op de eerste plaats in de wachtlijst. Dan heb ik even op een andere school gezeten. Dit was vervelend. Nu ben ik blij dat ik hier ben.

Bo (tweede jaar B-stroom)

Alles ging vrij snel voor mij. Maar ik ken veel leerlingen van het eerste jaar die niet binnen zijn geraakt in deze school.

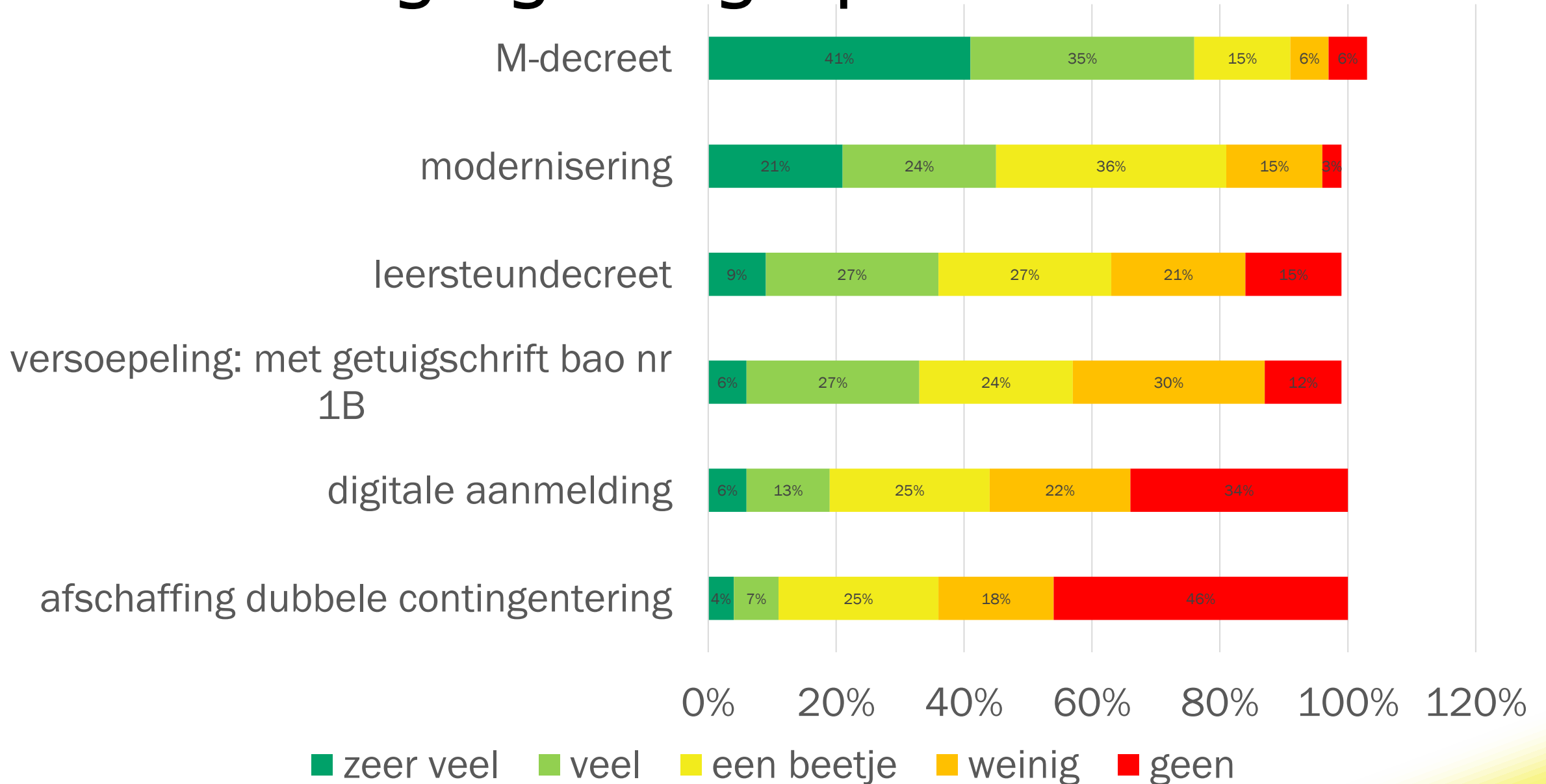
Zoe (tweede jaar B-stroom)

Getuigenissen ouders

We hadden 3 voorkeurscholen, maar elke school zat in een ander aanmeldsysteem. Dat was moeilijk en ingewikkeld. We kregen hulp van Dana.

We hebben eerst moeten aanmelden in A-stroom, omdat er geen plek was in de B-stroom. Dus we meldden aan in zowel A als B. Dat was wel spannend en stresserend.

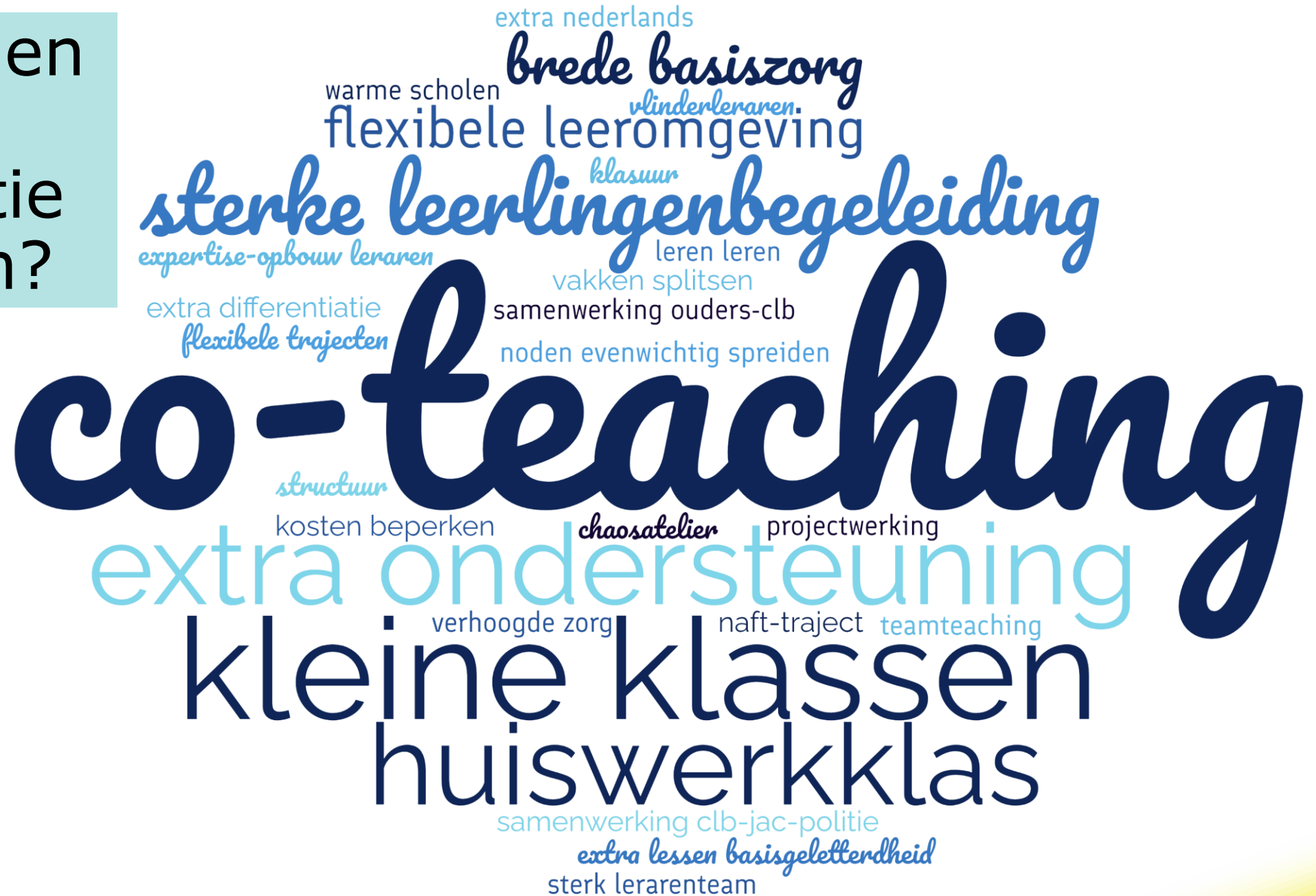
Effect regelgeving op instroom 1B?

Andere
tendensen
met effect
op instroom
in 1B?

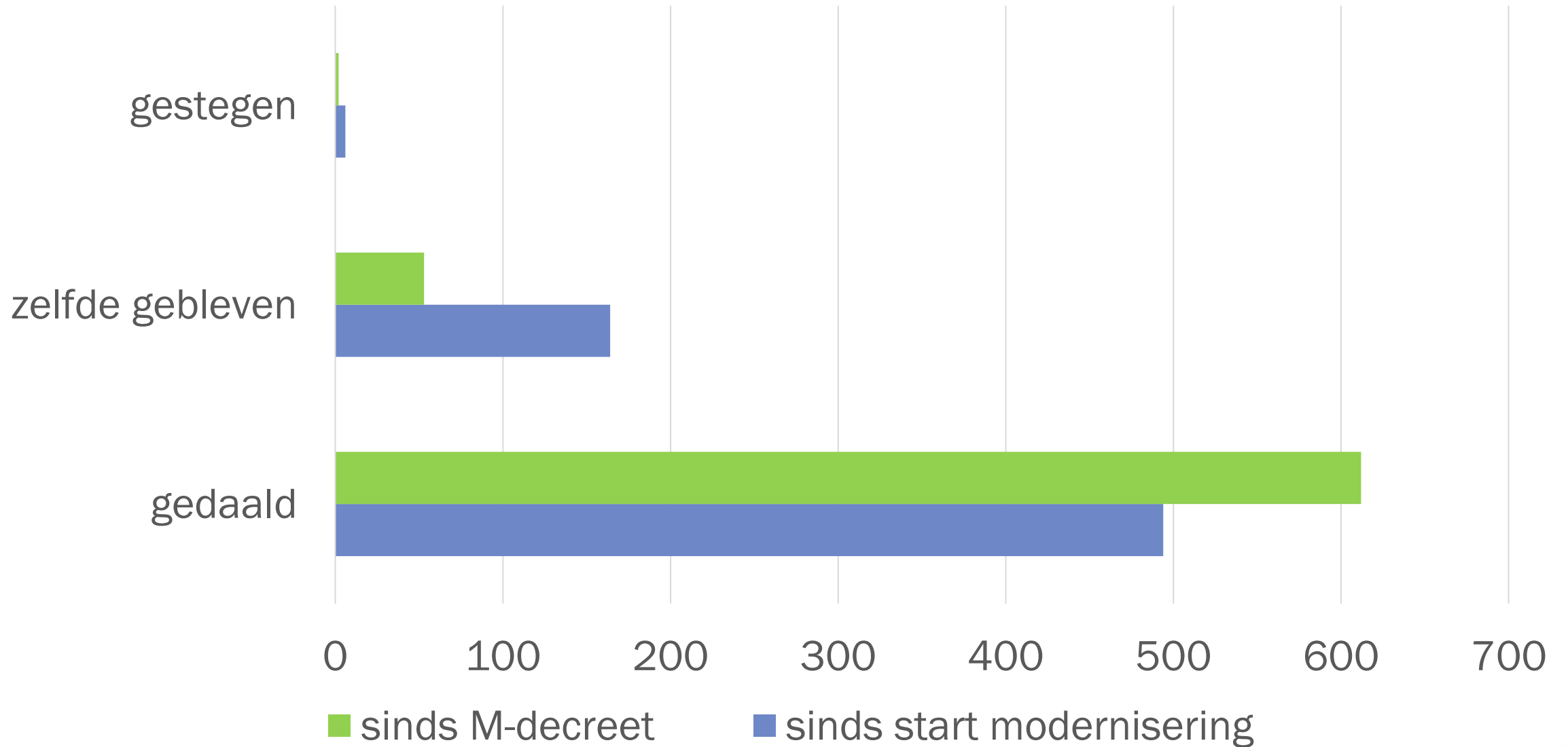
toename afwezigheden
te weinig ondersteuners
afsluiting ho na a-finaliteit
moeilijke opvoedingssituaties
veel hulpmiddelen in basisonderwijs
thuiscontext
advies buso niet gevolgd
maatschappelijke veranderingen
divers publiek
zwakke instroom basisonderwijs
sociale contexten
toename anderstaligen
coronacrisis
weigering ouders samenwerking clb
grote rugzak te weinig scholen b-stroom
geen plaats in andere scholen
schoolbaarheid
kansarmoede
minder ouderbetrokkenheid

Maatregelen
in
organisatie
B-stroom?

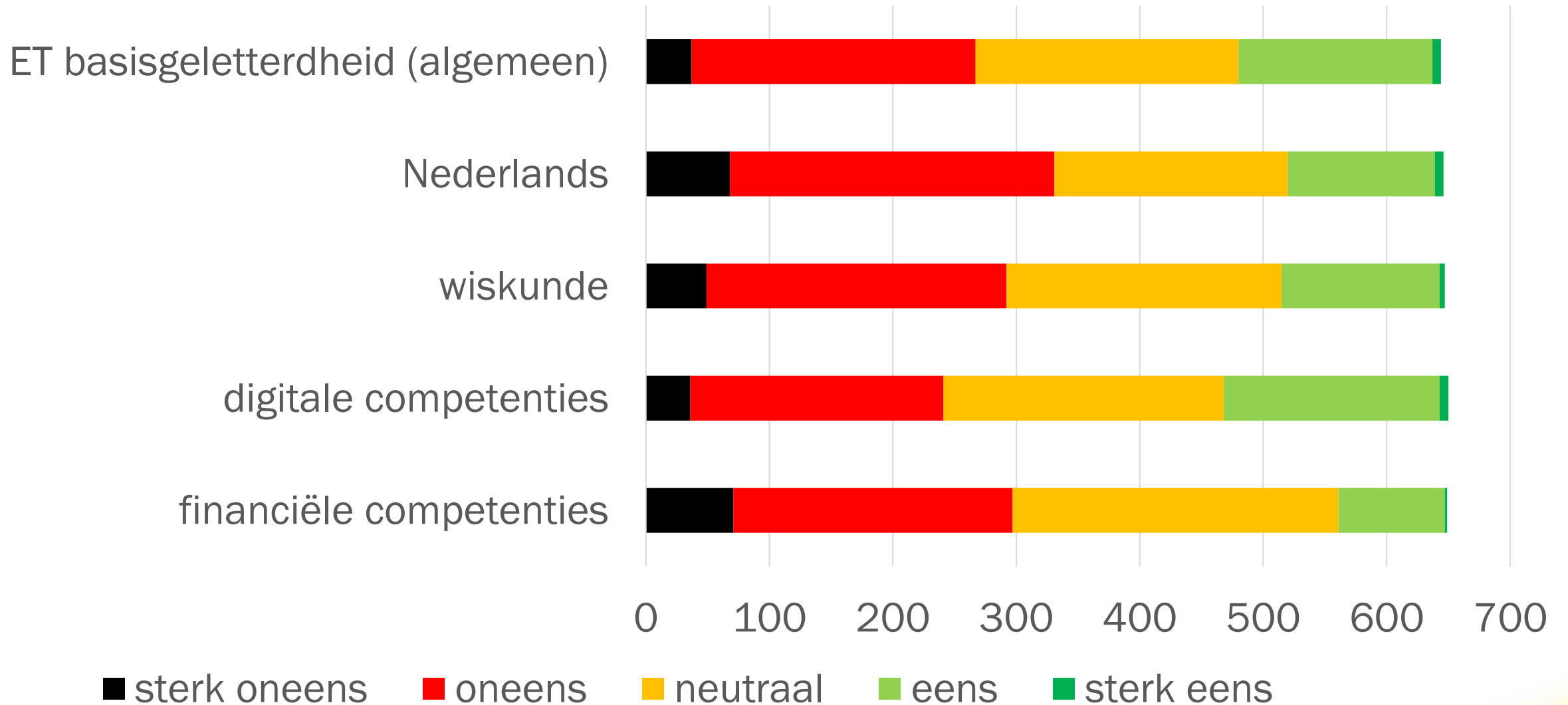

Stellingen voor alle respondenten

Het niveau van de leerlingen in de B-stroom is

De leerlingen bereiken op het einde van de 1^e graad de eindtermen basisgeletterdheid.

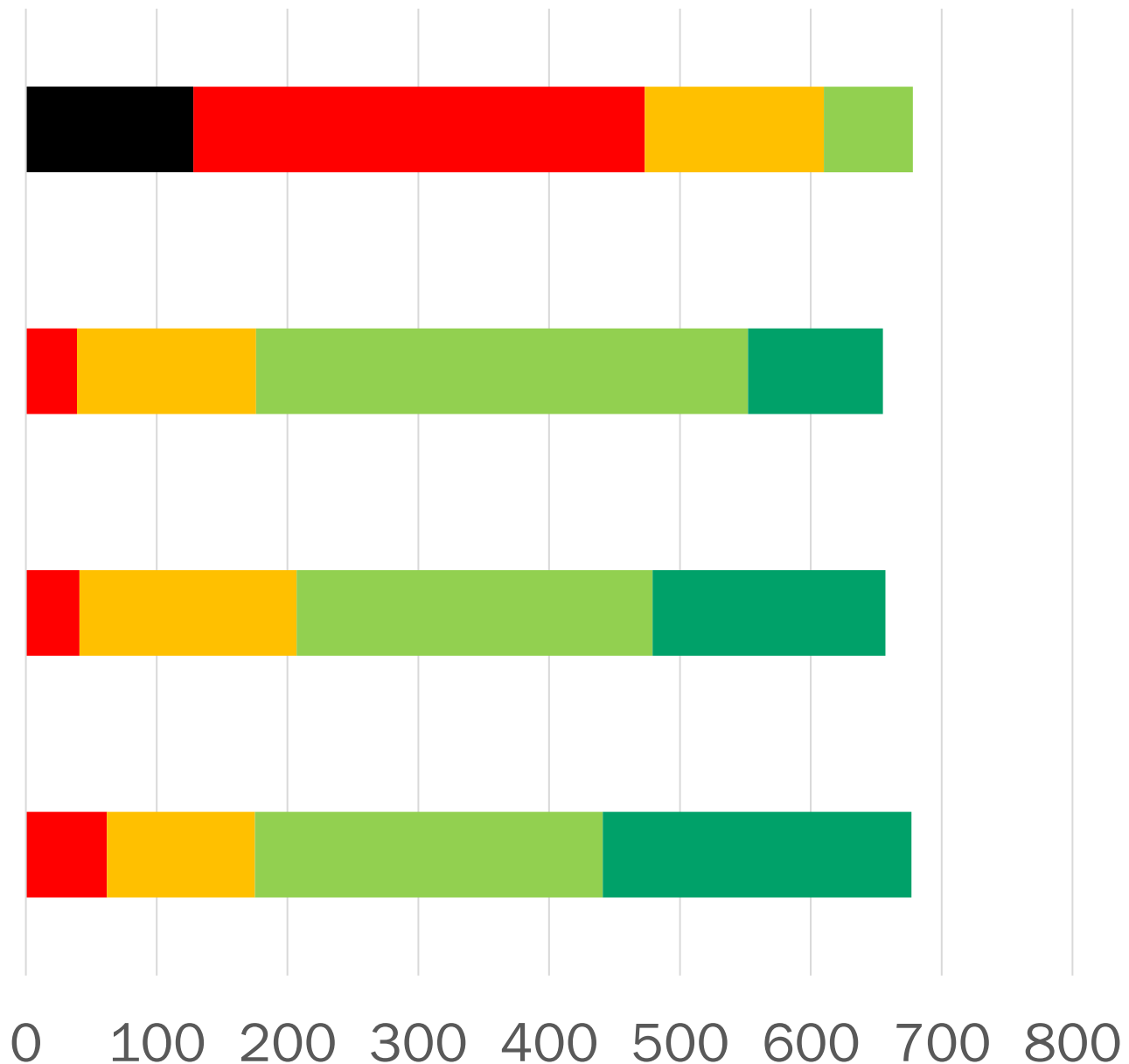

ouders in B-stroom participeren aan
schoolleven van hun kind

goede zaak dat In 2B uit verschillende
basisopties kan kiezen

aantal In zonder getuigschrift BAO laatste 5
jaar gestegen in mijn school

In in B-stroom nood aan meer praktijken

■ sterk oneens ■ oneens ■ neutraal ■ eens ■ sterk eens

Focusgroepen: Ouderbetrokkenheid

Vaststellingen onderwijspersoneel:

- taalbarrière bij ouders
- gebrek aan digitale vaardigheden ouders
- wel begaan met kind, maar opvolgen onderwijssysteem minder (schoolse ouderbetrokkenheid)

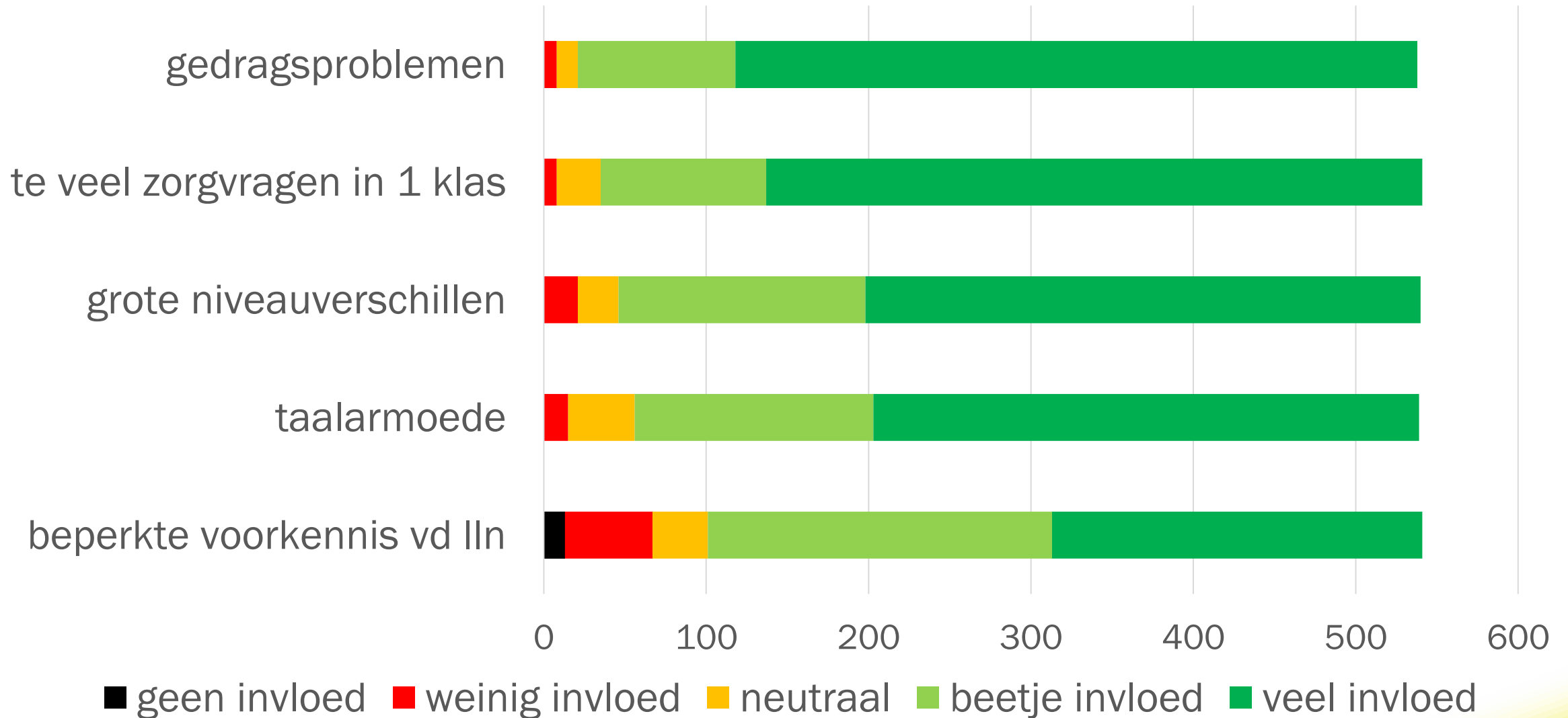
Focusgroep Ouders:

- merendeel vindt dat er voldoende contact is met school
 - goed contact met leerkracht en zorgcoördinator
 - info via Smartschool
- soms: enkel contact als het fout loopt
- moeilijk: activiteiten en contactmomenten tijdens schooluren

Vragen voor leraren

Welke uitdagingen hebben een invloed op de kwaliteit van je lessen?

Focusgroepen: Voorkennis

Vaststellingen:

- grote verschillen in instroom
 - gezinscontext
 - zorgvragen
 - (kans)armoede
 - taalkennis
- geen warme overdracht bao-so
- gebrek aan schoolse vaardigheden, executieve functies

Focusgroepen: Niveauverschillen

Vaststellingen:

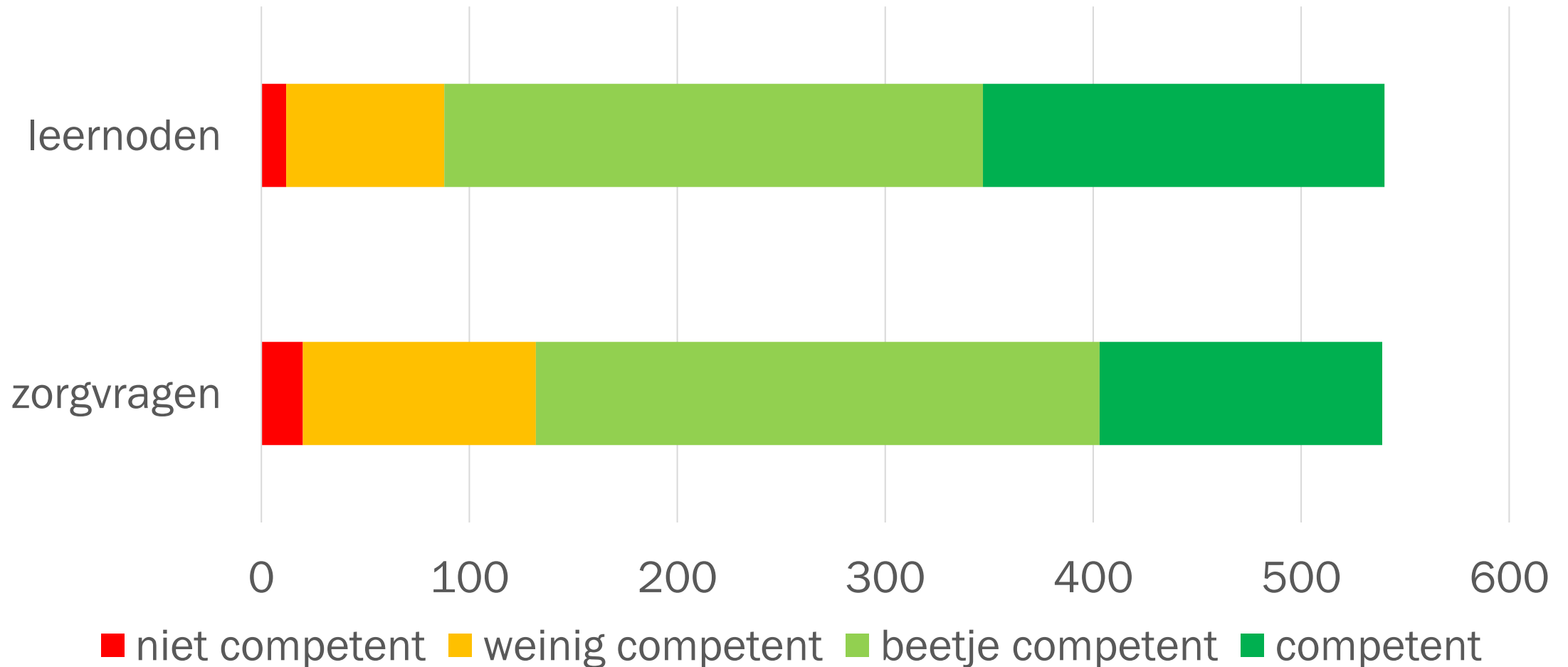

- van A-11n tot buso-profiel
- taalkennis ontbreekt
- te weinig plaats in buso
- specifieke problematieken te laat geweten
- overstap op basis van leeftijd = mee oorzaak

Welke
andere
uitdagingen
nog in de B-
stroom?

te grote klassen
kansarmoede/budget
leraren en lerarentekort afwezigheden
buso-profiel
schoolse houding
taalproblematiek
gedragsproblemen/opvoeding te weinig praktijk
zelfbeeld/imago b-stroom
ouderbetrokkenheid
instroom & doorstroom
moeilijke thuissituatie en ondersteuning van thuis
niveau en niveauverschillen gebrek aan tijd
schoolmoeheid achterstand
grote zorgnoden
demotivatie

Hoe competent voel je je om om te gaan met ...?

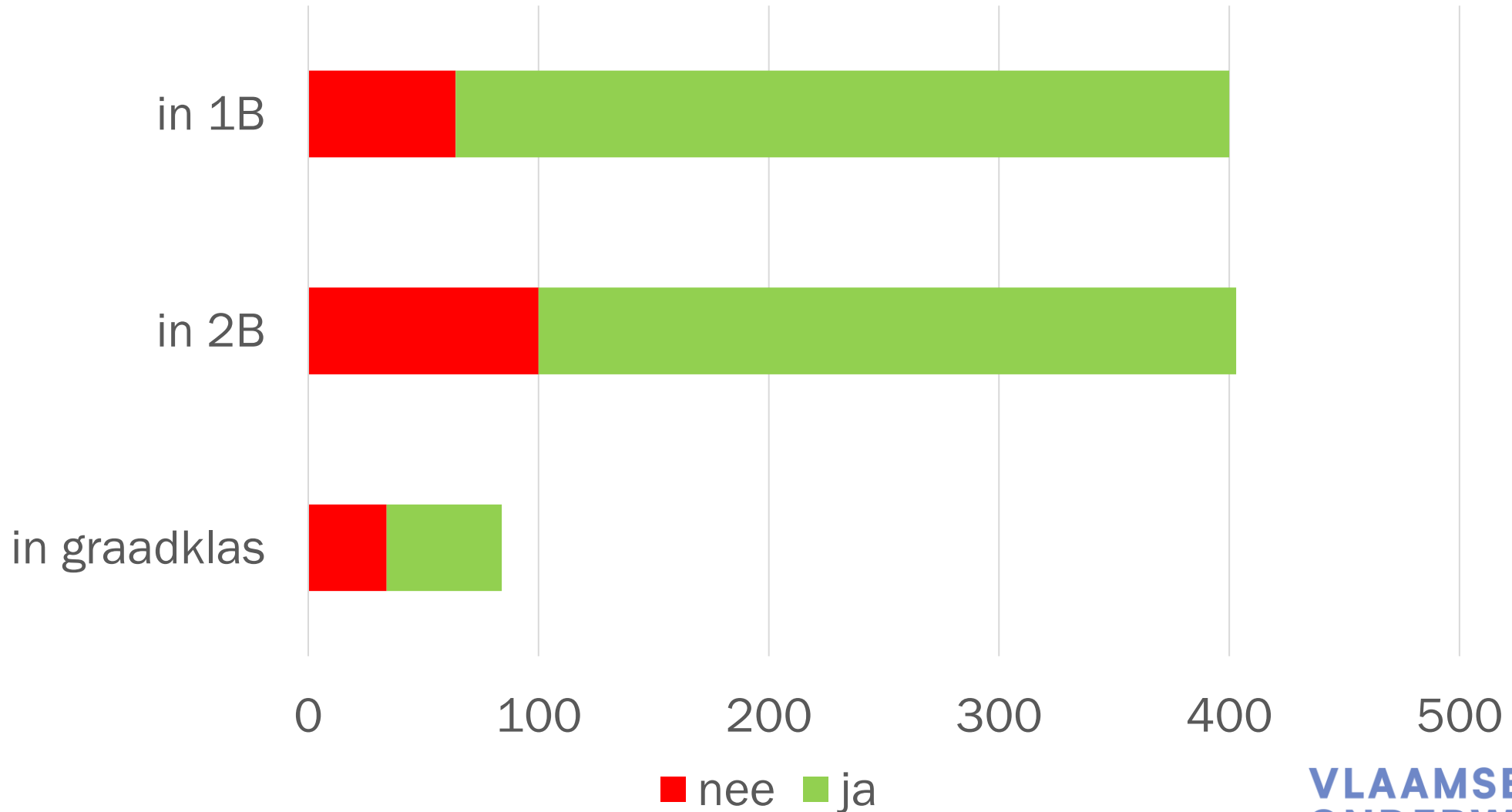
Focusgroepen: Leer- en zorgnoden

Vaststellingen:

- gebrek aan aandacht voor zorgnoden in lerarenopleiding
- leerondersteuning is onvoldoende
- M-decreet: ondersteuning is niet gevolgd
- leerlingen staan op wachtlijsten voor hulp buiten de school, maar komen intussen wel naar school

Geef je graag les in de B-stroom?

1B: Waarom wel?

graag lesgeven

uitdaging

doen groeien

eerlijkheid

voldoening
dankbaarheid e.a

verschil maken

motivatie & medewerking

kleinere klassen

Waarom niet?

taalarmoede

te grote klassen

ontbreken executieve functies

opvoeden ipv lesgeven

leerlingen uit bus

geen vat op problemen

gedrag leerlingen

leerplandoelen onhaalbaar

weinig ondersteuning

laag (mentaal) niveau/niveaoverschillen

weinig voldoening

te eenvoudige leerstof

weinig interesse

2B: Waarom wel?

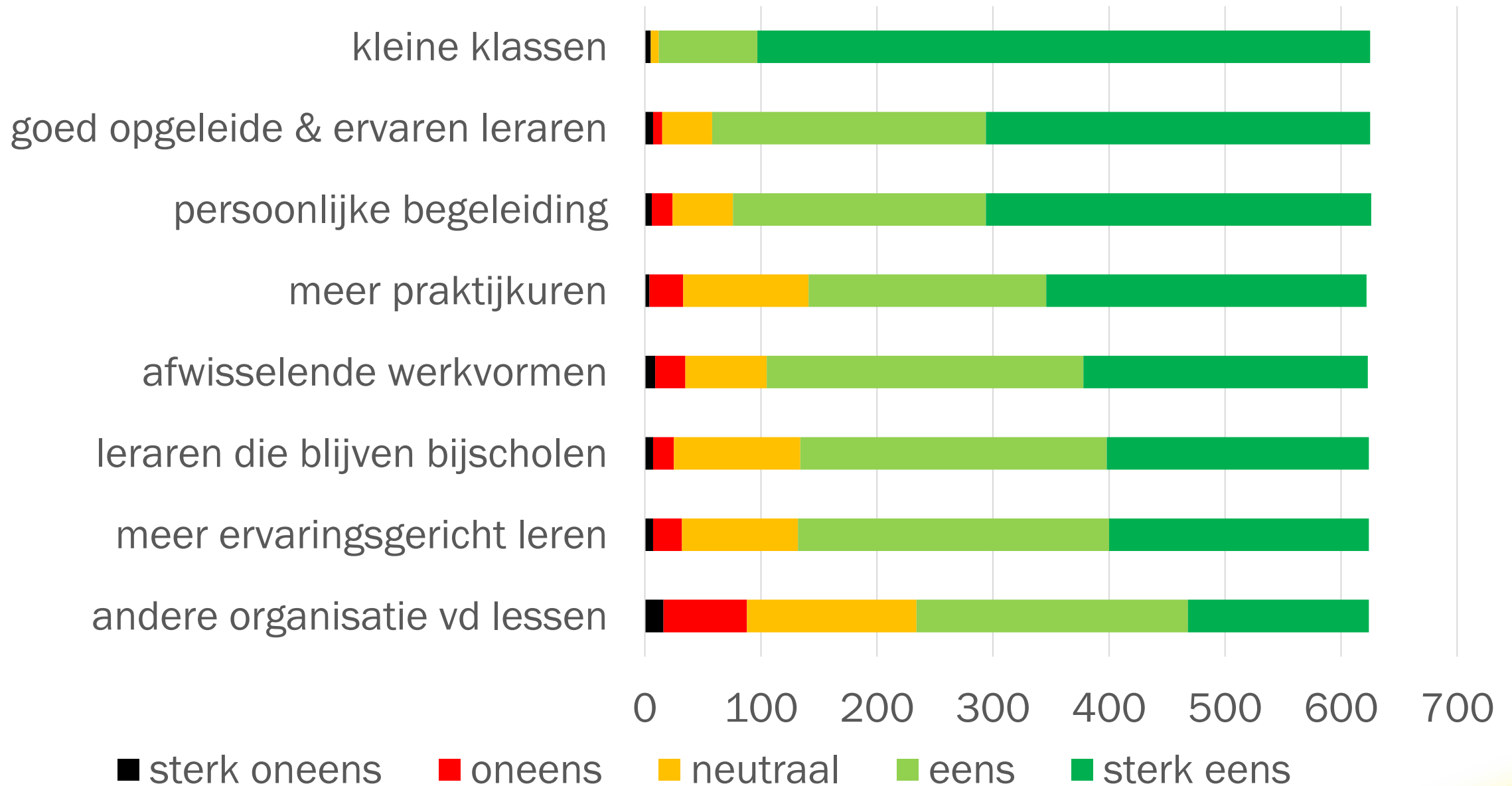
graag lesgeven
uitdaging afwisseling
doen groeien
dankbaarheid e.a.
kleinere klassen
open & eerlijk
verschil maken
band met leerlingen
interesse & motivatie
voldoening
doelgroep

Waarom niet?

puberteit
te grote klassen
weinig interesse/motivatie
te weinig praktisch
negatief gedrag
leerstof niet afgestemd op leeftijd
leerstofniveau te laag
opvoeden ipv lesgeven
heterogeniteit
gebrek waardering leerlingen/ouders

Vragen voor alle respondenten

Noden van de leerlingen in B-stroom? (N626)

Welke
andere
noden
nog?

aangepaste infrastructuur
sociale en andere vaardigheden
specifieke kenmerken lerarenteam b-stroom
structuur
organisatie & inhoud
minder niveaverschillen
verwijzing basisonderwijs
begeleiding en ondersteuning
meer praktijk
andere
meer algemene kennis
specifieke kenmerken leraren b-stroom
ouderbetrokkenheid
imago en zelfbeeld (gevoel)
goede oriëntering & buso
extra nederlands/taalondersteuning
discipline/tucht

Een droom van een B-stroom?

Waardering voor leerlingen
en leraren

Imago B-stroom: leerlingen

*Eerst komt A en dan
pas komt B. We
komen precies op de
tweede plaats. Da's
niet goed.*

Emma (eerste jaar B-
stroom)

*Mensen zeggen dat ik niks zal
bereiken in de B-stroom. Ze
zien me als een dombo. Ik
kwam zo in een depressieve
fase.*

Charlie (tweede jaar B-stroom)

*A staat eerst in het alfabet,
Het lijkt dan alsof ze slimmer
zijn. Wij zijn precies
minderwaardig ofzo.*

Zoe (tweede jaar B-stroom)

Imago B- stroom: ouders

Voor mij en mijn zoontje is het belangrijk dat hij een diploma kan halen en kan gaan werken.

Een leerkracht op school benadrukt vaak dat B-stroom leerlingen ook nodig zijn, dat ze niet dom zijn.

Helaas kijken veel mensen op deze leerlingen neer, als ik vertel dat mijn zoon in de B-stroom zit denken ze vaak 'weer zo iemand'.

Andere mensen kijken vaak minderwaardig, de term 'marginalen' valt vaak. Het verschil tussen A- en B-stroom is volgens ons stielman versus job met minder handarbeid. Jammer genoeg denkt niet iedereen daar zo over.

Conclusie

- veel liefde voor de jongere in de 1^e graad B-stroom
 - hart op de tong
 - doen en zien groeien

- grote noden
 - ondersteuning & begeleiding
 - oriëntering & niveau
 - ...